

СУЧАСНА ТЕАТРАЛЬНА КРИТИКА ЯК ВИЯВ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ ПРАКТИКИ ПОСТМОДЕРНУ

Театр як перформансне мистецтво і його світоглядна сутність сьогодні постають важливою проблемою гуманітарної освіти людства. Соціальнокомунікативна природа театрального мистецтва нині особливо очевидна. Недаремно театр розглядається зараз як мистецька медія, а театральна критика вважається особливим семантичним концептом мистецької реальності, який існує на межі двох самостійних типів словесності: художньої та масової комунікації.

«Театр як медія» стає предметом художньо-аналітичного моделювання дійсності і в театральній журналістиці, яку театрознавці вважають недостатньо професійною для рівня осмислення театральних реалій, а журналісти вказують театрознавцям на недостатність аксіологічного (емоційно-оцінного) підходу до аналізу явищ театрального буття України.

Варто звернути увагу на словесну культуру дописувачів, яка інтерпретує категорію театральності в мовно-експресивних засобах. Дослідження цієї проблеми сьогодні уявляється актуальним з огляду на складність міждисциплінарного підходу до цього питання, який охоплює понятійний апарат філософських, мистецтвознавчих, філологічних і соціальнокомунікативних наук, поєднання типологічного, герменевтичного, індуктивно-дедуктивного методів, контент-аналізу у її вивченні. Як декодується понятійний апарат театрального мистецтва в словесну парадигму, як інтерпретується сучасна театральна дійсність в інформаційно-аналітичних жанрах журналістики – ці методологічні, майже риторичні питання залишаються відкритими для обговорення.

Сценічне мистецтво у всі часи розглядалося в естетичній парадигмі, яка формує світоглядно-змістові характеристики кожного покоління. Як вказував Гегель, «театр є своєрідним прикладом для відтворення драматичної літератури, а видовище виступає способом втілення драматичної події».

Основоположною характеристикою мистецтва Мельпомени органічно виступає поняття театральності, яке неоднозначно інтерпретується теоретиками театру та спеціалістами у галузі соціальних комунікацій. Деякі дослідники (К. Бальме, О. Клековкін, Г. Почепцов) визначають театральність як

специфічну художню якість, притаманну творам цього виду мистецтва, виділяючи найважливіші її дефініції. Таким чином підкреслюється органічність її природи.

Засобами передачі дієвої театральної реальності в словесну виступають мовні елементи, які організовані в систему тропів. Первісним тропом, своєрідною «молекулою художності» є порівняння. Воно викликає певні почуттєво-оцінні асоціації і часто присутнє в інформаційних журналістських жанрах (часописи «Український театр», «Кіно-театр»).

У сучасній театральній журналістиці України відчувається брак матеріалів аналітично-художніх жанрових модифікацій. Майже відсутній театральний фейлетон (за винятком окремих публікацій О. Варгеліса, І. Чужиної). Недостатність фахової підготовки, концептуальності мислення авторів призводить до непопулярності такого художнього жанру журналістики, як нарис.

Доцільно розвивати в журналістській театральній дійсності жанр кореспонденції та аналітичної статті, наповнюючи їх проблемним підходом, рівнем загальної ерудиції, концептуальністю мислення. У цьому плані уявляється актуальною синергія театральної критики та журналістики. Ці мистецькі медії як уособлення художньо-естетичної практики постмодерну сприятимуть формуванню духовності у комунікативному просторі нашого глобалізованого суспільства.

Громов Валерий Евгеньевич

*Кандидат философских наук,
доцент кафедры философии
Государственного ВУЗ
«Национальный горный университет»*

ДОПУСТИМА ЛИ СМЕРТНАЯ КАЗНЬ В ОБЩЕСТВЕ, ПРОВОЗГЛАШАЮЩЕМ ПРИНЦИПЫ ДЕМОКРАТИИ И ГУМАННОСТИ?

Сейчас смертная казнь в большинстве демократических стран отменена или на неё наложен мораторий. Идеологи отмены смертной казни утверждают, что она не совместима с принципами гуманности. Закон справедливости, который требует соответствия наказания преступлению, должен уступить принципу гуманности и искать для убийц другие санкции, например, осуждение на пожизненное заключение с правом на помилование или пересмотр приговора после отбытия определённого срока.